

Porteføljestyret for velferd og utdanning

Dato

Tirsdag 24. september 2026

10:00-16:00

Sted

Drammensveien 288, 0283 Oslo

Forskningsrådets lokaler, Møterom Nansen 4

Sak PS VELFERD 30/26	Godkjenning av sakslisten
----------------------	---------------------------

Sak PS VELFERD 31/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 03/26
----------------------	--

Sak PS VELFERD 32/26	Spørsmål om habilitet (U.off. Offl. § 14)
----------------------	---

Sak PS VELFERD 33/26	Orienteringer
----------------------	---------------

Sak PS VELFERD 34/26	Investeringsplan 2027-2029 (U.off. Offl. § 14)
----------------------	--

Sak PS VELFERD 35/26	Prioriteringskriterier for utlysninger 2027 (U.off. Offl. § 14)
----------------------	---

Sak PS VELFERD 36/26	Bruk av forskning. Kunnskapsøkologien utdanningssektoren
----------------------	---

Sak PS VELFERD 37/26	Eventuelt
----------------------	-----------

Sak PS VELFERD 38/26	Godkjenning av møteprotokoll
----------------------	------------------------------

Sak PS VELFERD 39/26	Evaluering av møtet
----------------------	---------------------

Porteføljestyret for velferd og utdanning, møte 3/26

Dato
9. juni 2026

Sted
Forskningsrådets lokaler, Hassel 2

Til stede
Oddrun Samdal (Leder), Anna-Sara Lind, Henrik Daae Zachrisson, Inger Dyrnes, Kjell Hugvik, Marit Lofnes Mellingen, Ole Marius Hylland, Rune Halvorsen, Simen Markussen, Torjer A. Olsen og Trine Syvertsen

Observatører:
Tone Westlie (AID), Liva Homdal (BFD), Ola Halvorsen (HOD), Lars-Tore Flåten (KUD), Kari-Elisabeth Vambeseth Skogen og Ferdinand Andreas Moen (KD)

Forfall
Tine Prøitz og Torberg Falch

Til stede fra Forskningsrådet
Tarjei Nødtvedt Malmø, Kari Tonhild Aune, Siri H. Hollekim Haaland, Tor Lunde Larsen, Mette N. Smith, Miriam El Moussaoui, Anette Askedal, Siv Haugan (sak 23/26), Jon Holm (sak 24/26), Gunhild Rønningen (sak 24/26) og Alexandra Bjørk-Skaflestad (sak 25/26)

Sak PS-VELFERD 17/26
Vedtak: **Godkjenning av sakslisten**
Porteføljestyret godkjenner sakslisten.

Sak PS-VELFERD 18/26
Vedtak: **Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 02/26**
Porteføljestyret tar møteprotokoll til orientering.

Sak PS-VELFERD 19/26
Vedtak: **Spørsmål om habilitet**
Ingen saker medfører inhabilitet i dette møtet.

Sak PS-VELFERD 20/26
Orienteringer
Saksgrunnlag:

- Sakspapir

Orientering: Porteføljestyret tar skriftlige orienteringer om møteplan for 2026, Forskningsrådets reviderte strategi, Samfunnsoppdraget – «Ingen barn og unge utenfor!» og muntlige orienteringer om mottatte søknader til 27.5.-fristen til orientering.

Sak PS-VELFERD 21/26
Forskningsøkologien for utdanningssektoren: Porteføljestyreleder er invitert til debatt og ber om innspill (U.Offl § 14)
Saksgrunnlag:

- Sakspapirer

Orientering: Porteføljestyreleder tar porteføljestyrets innspill med i de videre forberedelsene.

Sak PS-VELFERD 22/26
Porteføljeanalyse 2025 – utkast (U.Offl § 14)
Saksgrunnlag:

- Sakspapirer med vedlegg «Utkast til porteføljeanalyse»

Orientering: Porteføljestyret ble orientert om porteføljeanalysen for 2025 og ga innspill til ulike deler av denne. Dette handlet om kriterier for kvalitet og måloppnåelse og hvordan

	forskning tas i bruk, og hvordan porteføljestyret kan bruke porteføljeanalysen strategisk, bl.a. i forbindelse med arbeidet med investeringsplanen.	
Sak PS-VELFERD 23/26	Horisont Europa Saksgrunnlag: • Sakspapirer Orientering: Porteføljestyret ble informert om resultater fra utlysninger i Horisont Europas klynge 2, de to partnerskapene som porteføljen deltar i og om planene for nytt rammeprogram. Porteføljestyret reflekterte rundt hva dette vil ha å si for porteføljen og tar saken til orientering.	
Sak PS-VELFERD 24/26	Orientering om planlagte evalueringer i samfunnsvitenskap og humaniora utvikling Saksgrunnlag: • Sakspapirer Orientering: Porteføljestyret ser fram til de kommende evalueringene og tar informasjonen til orientering.	
Sak PS-VELFERD 25/26	Muligheter for samarbeid med porteføljestyret for helse Saksgrunnlag: • Sakspapirer med vedlegg «Porteføljeplan for Helse» Orientering: Porteføljestyret tar orientering om porteføljen for helse til etterretning og diskuterte muligheter for ulike former og temaer for samarbeid – noe som man ser positivt på.	
Sak PS-VELFERD 26/26	Investeringsplan 2027-2029 Saksgrunnlag: • Sakspapirer med vedlegg: - Investeringsplan 2026-2028 - Porteføljeplan for velferd og utdanning - Oversikt over utlysninger og finansierte prosjekter i porteføljestyrets periode - PS Sak 10-26 Tildelingsbrev 2026 - Ingen barn og unge utanfor Drøfting: Porteføljestyret for velferd og utdanning har diskutert prioriteringene til investeringsplan 2027-2029 med utgangspunkt i administrasjonens redegjørelse. Porteføljestyrets innspill tas med i det videre arbeidet med investeringsplanen.	(U.Offl § 14)
Sak PS-VELFERD 27/26	Eventuelt Porteføljestyret diskuterte behovet for å øke de gjengse økonomiske rammene for innvilgede prosjekter. Porteføljestyret tok opp Forskningsrådets nye søknadsbehandlingssystem, jf. debatten om dette i forskningsmiljøene.	
Sak PS-VELFERD 28/26	Godkjenning av møteprotokollen Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.	
Sak PS-VELFERD 29/26	Evalueringsplan av møtet Porteføljestyret evaluerte møtet.	

Sak PS-VELFERD 33/26

Orienteringer

Sak PS-VELFERD 33/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Tarjei Nødtvedt Malme	Kari Tonhild Aune	1. <u>Porteføljeanalyse velferd og utdanning 2026</u>
Fra			2. <u>NOU 2026: 10 Fellesskolen – Bærebjelken i framtidens samfunn</u>
Områdedirektør			
Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret tar skriftlige orienteringer om møteplan for 2026 og 2027, publisert porteføljeanalyse, mottatte søknader til utlysninger våren 2026, Forskningsrådets nye søknadssystem og <i>NOU 2026: 10 Fellesskolen – Bærebjelken i framtidens samfunn</i> til orientering.
---------------------------	---

Kort bakgrunn	Orienteringer er en fast sak på porteføljestyremøtene.
----------------------	--

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Porteføljestyret blir skriftlig informert om relevante saker. Det kan gis muntlige utdypninger og muligheter for innspill under enkelte av sakene ved behov.
--	--

Hovedpunkter	Møteplan 2026 og 2027 Følgende datoer bestemmes basert på porteføljestyrets tilgjengelighet • 24. november 2026, kl. 12.00-15.00 digitalt møte Møtet beholdes, men forkortes. • 16. desember 2026, kl. 10.00-16.00 digitalt møte • 19. februar 2027, 09.00-16.00 digitalt møte • 11. juni 2027 10.00-16.00 Forskningsrådets lokaler • 21. september 2027 10.00-16.00 Forskningsrådets lokaler • 07. desember 2027 09.00-16.00 digitalt møte (hold av tidspunktet) • 09. desember 2027 09.00-16.00 digitalt møte (hold av tidspunktet)
---------------------	--

Publisert porteføljeanalyse for velferd og utdanning 2026

Porteføljeanalyse 2026 er justert i tråd med porteføljestyrets kommentarer i møte 3/2026, godkjent av avd. direktør og publisert på Forskningsrådets nettsider (vedlegg 1).

Mottatte søknader til Forskningsrådets utlysninger med midler fra porteføljestyre for velferd og utdanning

- *Forskning for fremtidens kompetanse, utdanning og arbeidsliv*, frist 27. mai, har mottatt 185 søknader for til sammen 2 189 mill. kroner.

- *Kulturens samfunnsbetydning*, frist 27. mai, har mottatt 68 søknader for til sammen 759 mill. kroner.
- *Forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage, skole og videregående opplæring*, frist 10. juni, har mottatt 16 søknader for til sammen 316 mill. kroner.
- *Forskning og samarbeid for barn og unges deltakelse og trygghet*, frist 10. juni, har mottatt 48 søknader for til sammen 1 021 mill. kroner.
- *Forskning for grønn og rettferdig omstilling*, frist 27. mai, 68 søknader for 827 mill. kroner
- *Samarbeid for grønn og rettferdig omstilling*, frist 10. juni, 29 søknader for 384 mill. kroner
- *Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport*, frist 27. mai 64 søknader for 797 mill. kroner
- *Demokrati og styreform og levesett* frist 27. mai, 126 søknader for 1 743 mill. kroner

Utlysninger som fortsatt er åpne:

Forskningsdrevet innovasjon for kvalitet, effektivisering og fornyelse i norsk offentlig sektor, løpende. Det er så langt mottatt to søknader som ikke er behandlet.

Kommunikasjon og formidling av forskning på inkludering av barn og unge, løpende
Det er så langt tildelt midler til syv prosjekter.

Offentlig sektor-phd-doktorgradsprosjekt i offentlig virksomhet 2026, løpende. Det er så langt tildelt midler til 29 prosjekter, av disse er ni prosjekter finansiert med strategiske midler fra porteføljen. Utlysningen er fortsatt åpen for alle temaområder.

Nytt søknadssystem i Forskningsrådet

Forskningsrådet har innført et nytt søknads- og saksbehandlingssystem. Porteføljestyret får en oppdatering for status i møtet

NOU 2026: 10 Fellesskolen – Bærebjelken i framtidens samfunn

Presentasjon ved Håkon Kavli, avdelingsdirektør i KD, sekretariatsmedlem for fellesskoleutvalget. (Vedlegg 2)

Fellesskolen er en bærebjelke i det norske demokratiet og velferdssamfunnet. Den skal gi alle elever likeverdige muligheter til læring, dannelse og deltakelse i samfunnet. Skolen står overfor store utfordringer knyttet til blant annet teknologiutvikling, press mot demokratiet, økende ulikhet og svekkede fellesskap. Samtidig har både læringsresultater og trivsel utviklet seg negativt de senere årene.

For å styrke fellesskolen foreslår utvalget en helhetlig pakke av tiltak rettet mot skolens innhold, lærerprofesjonen, skoleledelse og rammevilkår. Målet er å sikre en inkluderende skole med høy kvalitet, sterke profesjonsfellesskap og tilstrekkelige ressurser, slik at skolen kan møte framtidens utfordringer og fortsatt ivareta sitt samfunnsoppdrag.

Sak PS-VELFERD 35/26

Sak PS-VELFERD 35/26

Bruk av forskning: Kunnskapsøkologien i utdanningssektoren

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Tarjei Nødtvedt Malme	Kari Tonhild Aune, Miriam El Moussaoui og Gunnlaug Daugstad	1. <u>Utdanningsforskning i bruk. Produksjon og mediering av forskning fra et universitets- og høgskoleperspektiv</u>
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak

Porteføljestyret for velferd og utdanning har drøftet hvordan kunnskapsøkologien i utdanningssektoren kan styrkes, med særlig vekt på hvordan ny kunnskap i utdanningsforskning kan gjøres mer tilgjengelig og tas mer i bruk i politikk, forvaltning og praksis.

Porteføljestyret ber administrasjonen følge opp drøftingen i det videre arbeidet med porteføljen, blant annet i arbeidet med investeringsplan for 2028–2031, og i Forskningsrådets arbeid med virkemidler og rådgivning.

Kort bakgrunn

Saken følger opp porteføljestyrets behandling av sak PS-VELFERD 21/26, der porteføljestyreleder ba om innspill til deltakelsen i Arendalsuka-debatten «Hvor er forskningsøkologien for utdanningssektoren?». Porteføljestyret ble invitert til å drøfte hvilke strukturer og tiltak som kan bidra til økt bruk av eksisterende forskning i utdanningssektoren, og hvordan forskningsresultater kan kvalitetssikres, formidles og følges opp etter finansiering.

Arendalsuka-arrangementet synliggjorde behovet for bedre samspill mellom aktørene i utdanningssektoren, blant annet departement, direktorat, KS, universiteter og høyskoler, profesjonsorganisasjoner, barnehager og skoler. Dette saksframlegget tar diskusjonen videre og legger opp til en bredere drøfting av hvordan utdanningsforskning kan gjøres mer tilgjengelig, vurderes kritisk og tas mer aktivt i bruk i politikk, forvaltning og praksis.

Selv om saken tar utgangspunkt i utdanningssektoren, reiser den spørsmål som også er relevante for andre deler av porteføljen for velferd og utdanning. Det gjelder særlig hvordan forskning fra porteføljen kan deles, vurderes og tas i bruk av relevante aktører. Erfaringene fra denne drøftingen kan derfor også danne grunnlag for senere saker til porteføljestyret knyttet til andre områder i porteføljen.

Forskningsrådet har et nasjonalt ansvar for forskningsformidling og flere virkemidler som skal bidra til kunnskapsutvikling, samarbeid og bruk av forskning. Samtidig handler utfordringen ikke bare om å finansiere ny forskning, men også om hvordan forskning av høy kvalitet kan kobles bedre til sektorens kunnskapsbehov og bli mer tilgjengelig og anvendbar for politikk, forvaltning og praksis.

Saken er særlig relevant for porteføljepånsøknadens mål 3 om at kunnskap, funn og resultater fra porteføljen skal deles og tas i bruk, og for prioriteringen, med tilhørende tiltak, om å styrke tilgjengeliggjøring, formidling og bruk av forskning. Drøftingen er også relevant for det videre arbeidet med investeringsplanen, der porteføljestyret kan vurdere hvordan virkemidler og prioriteringer bedre kan bidra til at forskning fra porteføljen kommer til nytte.

Saken må også ses i sammenheng med Kunnskapsdepartementets strategi *Nysgjerrighet, nytte og involvering – Strategi for utdanningsforskning 2025–2029, Meld. St. 5 (2022–2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032* og Forskningsrådets strategi *Idékraft verden trenger*. Dokumentene legger samlet vekt på forskningens kvalitet, relevans, tilgjengelighet og bruk, og på behovet for bedre sammenheng mellom kunnskapsproduksjon, politikk, forvaltning og praksis.

**Hvorfor saken
fremmes til dette
møtet**

Saken fremmes som en drøftingssak for å få porteføljestyrets vurderinger av de viktigste utfordringene for at utdanningsforskning skal bli lettere tilgjengelig, vurdert og tatt i bruk, og av hvordan porteføljestyret selv kan følge opp dette i arbeidet med investeringsplan for 2028–2030.

Hovedpunkter

Saken har berøringspunkter med flere av tiltakene i porteføljeplanen, særlig tiltak som skal styrke forskningens relevans for politikkutvikling, forvaltning og sektorene, og tiltak som fremmer dialog og samarbeid mellom forskere og samfunnsaktører. Den berører også tiltak knyttet til brukermedvirkning, formidling, kompetansebygging, forskningsbasert innovasjon, faglig og metodisk bredde og nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Samlet peker dette på behovet for å se kvalitet, relevans, formidling og bruk av forskning i sammenheng. Hovedpunktene under løfter derfor fram noen sentrale utfordringer og mulige oppfølgingsspor for porteføljestyrets drøfting.

Behov for bedre sammenheng mellom forskning, politikk og praksis

Kunnskapsøkologien i utdanningssektoren består av et mangfold av aktører, strukturer og forbindelser, herunder forskning og forskningsfinansiering, universiteter og høyskoler, lærerutdanninger, skoleeiere, barnehager og skoler, forvaltning, profesjonsorganisasjoner, kunnskapssentre samt ulike formidlings- og dialogarenaer.

Forskningsrådets virkemidler er én del av dette bildet. Utfordringen er å styrke sammenhengene mellom de ulike delene av økologien, slik at forskningsbasert kunnskap ikke bare utvikles, men også gjøres tilgjengelig, vurderes kritisk og tas i bruk i politikk, forvaltning og praksis.

Utdanningsfeltet er bredt og komplekst. Forskingen omfatter hele utdanningsløpet og spørsmål om læring, undervisning, profesjonsutøvelse, ledelse, styring, organisering og utdanningens rolle i samfunns- og arbeidsliv. Det innebærer at forskning sjelden gir enkle svar, men den kan gi et bredere og mer solid grunnlag for beslutninger. I et felt som berører mange og ofte preges av sterke meninger, er det viktig at forskning bidrar til å nyansere debatten og motvirke at enkelthistorier, opinion eller kortsiktige signaler får for stor vekt.

Kunnskap må gjøres mer tilgjengelig og anvendbar

Ny forskningsbasert kunnskap får ikke betydning bare fordi den finnes. Den må sammenstilles, oversettes og formidles på måter som er nyttige for dem som skal bruke den. Nye kunnskapsbaserte løsninger, kunnskapsoppsummeringer, forskningskart, formidling og møteplasser mellom forskning, praksis og forvaltning er derfor sentrale deler av en sterkere kunnskapsøkologi.

NIFU-rapporten *Utdanningsforskning i bruk*, vedlegg 1, peker på at forskning må medieres og kobles til brukernes behov dersom den skal få betydning i praksis og beslutningsprosesser. Rapporten viser også at utdanningsforskere er opptatt av brukerorientering og relevans, men at det fortsatt finnes utfordringer knyttet til formidling og til systemene som skal hjelpe forskningen fram til dem som kan bruke den. Dette understreker betydningen av aktører som Kunnskapssenter for utdanning, men også av Forskningsrådet, Utdanningsdirektoratet, KS, universiteter og høyskoler,

profesjonsorganisasjonene og andre aktører som kan bidra til at kunnskapen blir lettere å finne, forstå og bruke.

Kvalitetssikring må handle om mer enn vurdering før tildeling

Forskningsrådets kvalitetsvurdering før tildeling er viktig for å sikre at prosjektene holder høy faglig kvalitet. Samtidig bør kvalitetssikring i denne sammenhengen også handle om hvordan relevans, nytte, formidling og læring følges opp underveis og etter prosjektperioden.

Det kan innebære bedre oppfølging av formidling, mer læring på tvers av prosjekter, tydeligere koblinger mellom forskningsresultater og videre politikkutvikling, og sterkere relasjoner mellom forskere, praksisfelt og forvaltning. Dette er særlig viktig i utdanningssektoren, der forskning ofte må forstås i lys av kontekst, profesjonskunnskap, erfaring og demokratiske verdivalg.

Meld. St. 14 (2024–2025) Sikker kunnskap i en usikker verden understreker at ambisjonen om å ta kunnskap raskere i bruk må balanseres mot kravet om forskning av høy kvalitet. Meldingen peker også på at bruk av forskning må forstås som en prosess, der kunnskap må gjøres tilgjengelig, forstås, vurderes og omsettes til politikk, praksis eller videre forskning. Dette styrker behovet for å se kvalitetssikring, formidling og bruk i sammenheng, også etter at prosjektene er finansiert.

Ansvar er delt, men koordineringen kan bli bedre

Forskningsrådet kan ikke alene sikre at forskning tas i bruk. Ansvar er delt mellom forskere, universiteter og høyskoler, kunnskapssentre, direktorater, KS, skoleeiere, barnehager, skoler, lærerutdanninger, profesjonsorganisasjoner og departementer. Samtidig har Forskningsrådet, som Regjeringen rådgiver i forskningspolitiske spørsmål, en særskilt mulighet til å bidra til å identifisere kunnskapsbehov og styrke sammenhengen mellom finansiering, formidling, kvalitetssikring og bruk.

I dag finnes det mange initiativer og aktører som på ulike måter arbeider med kunnskapsproduksjon, formidling, bruk og oppfølging av forskning i utdanningssektoren. Utfordringen er ikke nødvendigvis at det mangler aktivitet, men at ansvar, roller og koblinger kan være uklare eller for svakt koordinert. Det reiser spørsmål om hvilke overordnede grep som kan bidra til bedre koordinering, tydeligere strukturer og klarere ansvar, og hvordan slike grep kan støtte arbeidet med å gjøre utdanningsforskning mer tilgjengelig, vurdert og brukt.

På bakgrunn av punktene over ønsker administrasjonen særlig porteføljestyrets vurderinger av hvordan kunnskapsøkologien kan styrkes, og hvordan innspillene bør følges opp i investeringsplanen, i Forskningsrådets videre arbeid eller i en senere sak til porteføljestyret.

Spørsmål til porteføljestyrets drøfting

Administrasjonen ber porteføljestyret særlig drøfte følgende spørsmål:

- Hva er de viktigste utfordringene for at utdanningsforskning skal bli lettere tilgjengelig, vurdert og tatt i bruk i politikk, forvaltning og praksis?
- Hva kan porteføljestyret selv gjøre for å styrke kunnskapsøkologien, og hvordan bør dette diskuteres i arbeidet med investeringsplan for 2028–2031?
- Hvilke råd bør porteføljestyret gi Forskningsrådet i arbeidet med å bidra til bedre tilgjengeliggjøring, kvalitetssikring og bruk av utdanningsforskning?

- Hvilke overordnede grep mener porteføljestyret kan bidra til bedre koordinering, tydeligere strukturer og klarere ansvar i kunnskapsøkologien for utdanningssektoren?

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken med utgangspunkt i porteføljestyrets tidligere behandling av sak PS-VELFERD 21/26, innspillene til porteføljestyreleders deltakelse på Arendalsuka 2026 og det videre arbeidet med porteføljen for velferd og utdanning.

Saken bygger også på erfaringer fra relevante virkemidler og utlysninger i porteføljen, blant annet forskerprosjekter, samarbeidsprosjekter, innovasjonsprosjekter, offentlig sektor-ph.d., satsinger rettet mot lærerutdanningene og støtte til kommunikasjon og formidling.

Videre saksgang

Administrasjonen følger opp drøftingen i porteføljestyret og vurderer hvordan temaet bør tas videre i arbeidet med porteføljen. Det vil være særlig aktuelt å se drøftingen i sammenheng med tiltak i porteføljeplanen og investeringsplan for 2028–2030.

I det videre arbeidet kan administrasjonen se nærmere på hvordan porteføljestyrets innspill kan bidra til å tydeliggjøre porteføljens eget bidrag til bedre deling og bruk av forskning, hvilke råd som bør tas videre i Forskningsrådets arbeid med virkemidler og rådgivning, og hvilke overordnede grep som kan være nødvendige for å styrke koordinering, strukturer og ansvar i kunnskapsøkologien. Administrasjonen vil også vurdere hvordan erfaringene fra denne drøftingen kan brukes som grunnlag for senere saker til porteføljestyret om bruk av forskning på andre områder i porteføljen.